

Osona, reptes de futur

**Transformació
del sector
agroalimentari ▶**

**Talent i
collectius
vulnerables ▶**

**Mobilitat del
futur ▶**

**Millora de la salut
i l'assistència
sanitària ▶**

**Transformació
digital de la
societat ▶**

Lideratge ▶

Lideratge ▶

Lideratge ▶

Lideratge ▶

Lideratge ▶

Situació a Osona ▶

Situació a Osona ▶

Situació a Osona ▶

Situació a Osona ▶

Situació a Osona ▶

Línies de treball ▶

Línies de treball ▶

Línies de treball ▶

Línies de treball ▶

Línies de treball ▶

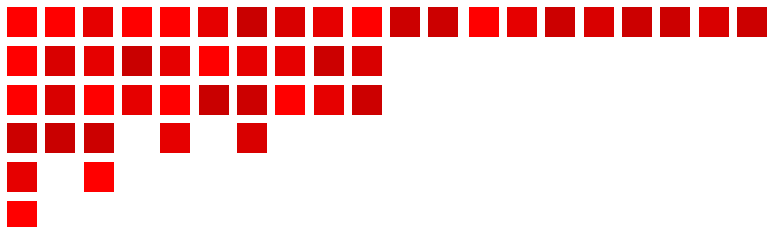
Comentaris
ciutadania ▶

Comentaris
ciutadania ▶

Comentaris
ciutadania ▶

Comentaris
ciutadania ▶

Comentaris
ciutadania ▶

Osona, reptes de futur és un espai de treball i consens entre tots els agents del territori (econòmics, socials, del coneixement, institucions públiques, empreses privades i el teixit associatiu) i la ciutadania per construir l'agenda estratègica d'Osona.

Tots els membres del Consell d'Administració de Creacció, i membres del Consell d'Alcaldes i Alcaldesses de la comarca d'Osona han signat un manifest que dona suport al desplegament d'aquesta agenda.

[Llegeix el manifest aquí](#)

Ajuntament de Vic

Ajuntament de Manlleu

Consell Comarcal

d'Osona

Creacció
Agència d'Emprenedoria,
Innovació i Coneixement

FUB
FUNDACIÓ
UNIVERSITÀRIA
BALMES

UVIC
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

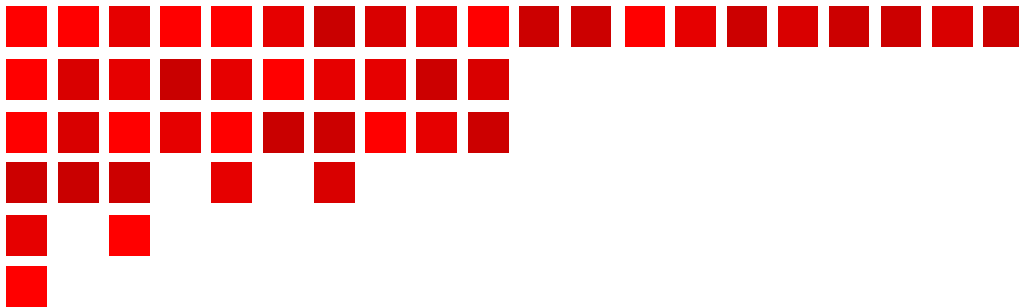
CCOO
valles oriental - maresme - osona

CONSELL
EMPRESARIAL
D'OSONA

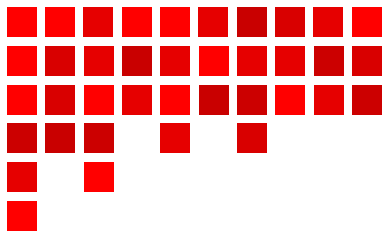

Cambra d'Osona

ÍNDEX ►

Transformació del sector agroalimentari

Transformació del sector agroalimentari

Lideratge

Líder de projecte:

Sergio Ponsá

Director del Centre Tecnològic
BETA

Lideratge polític:

Ajuntament de Vic

Consell Comarcal

d'Osona

ÍNDEX ▶

Transformació del sector agroalimentari

Quina és la situació a Osona?

A Osona, el sector agroalimentari representa el **primer sector de la comarca en nombre d'empreses** (17% empreses comarca), **treballadors** (30% ocupació a la comarca) i **facturació** (53%; 5.568 M€ facturació a la comarca). Podem estimar que **el 25% del Valor Afegit Brut (VAB) de la comarca d'Osona prové de la cadena agroalimentària**. La indústria alimentària és la **indústria més especialitzada d'Osona**, i aquesta **especialització implica altres activitats econòmiques**, com el sector primari, els serveis veterinaris, els fabricants de maquinària especialitzada, una part del sector logístic i una part del sector de la neteja industrial.

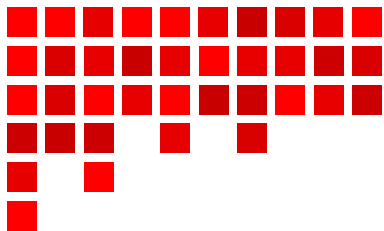
Tot plegat conforma la **cadena de valor més important de l'activitat econòmica d'Osona: la cadena agroalimentària**. Està formada per **607 empreses**, i si afegim les empreses del sector de la restauració la xifra és de 718 empreses. Val a dir que aquestes es complementen amb altres empreses, aproximadament **285 agroproductors** (majoritàriament autònoms). **Una característica de la cadena agroalimentària és la concentració**, no només a nivell d'Osona, sinó també dins la mateixa cadena.

De les 15 empreses que encapçalen el rànquing empresarial d'Osona, 10 pertanyen al sector agroalimentari, i facturen el 66% de la totalitat de la facturació d'aquest sector a Osona i ocupen el 42,2% dels treballadors del sector de la comarca.

A Osona només 10 ocupacions representen el 54,5% de la contractació: peons a les indústries alimentàries, venedors, matadors, personal de neteja (la majoria vinculat a la indústria càrnia), monitors recreatius, cambres, operadors de màquines alimentàries, administratius amb atenció al públic, conductors de camions i administratius sense atenció al públic. **Predomina la contractació d'ocupacions elementals a la indústria alimentària, el peonatge i els treballadors de serveis de restauració i comerç**. A més, les empreses a Osona tenen uns salaris inferiors a la mitjana catalana.

També s'ha de tenir en compte les **externalitats negatives associades al sector ramader**: la gestió de les dejeccions ramaderes. Actualment s'estima que **es poden gestionar el 50% de les dejeccions ramaderes com a fertilitzant en terres agrícoles de la comarca**. Per tant, tenim un excedent d'un 50% de dejeccions a la comarca que cal que les eliminem o les exportem fora. A Osona tenim un 50% de les fonts d'aigua contaminades per nitrats d'origen agroramader. Per tant, és evident que la **gestió de les dejeccions ramaderes no ha estat l'adequada** els darrers anys.

Transformació del sector agroalimentari

Quina és la situació a Osona?

Amenaces:

- **Fort impacte ambiental i social.**
- Un sector molt focalitzat a una **tipologia de producció** (porcí intensiu i commodity).
- **Deslocalització dels centres de decisió** de les indústries, sobretot càrnies.
- La poca resiliència davant de canvis globals.
- El perill de la **pèrdua de petites i mitjanes empreses**.
- Les noves tendències en els **hàbits de consum**.

Reptes:

- La **millora** de la **competitivitat** del sector.
- **Gestió de la dimensió dels models de negoci:** pimes vs. grans corporacions.
- Les exigències de **sostenibilitat mediambiental**.
- Les **noves demandes** del mercat i el consumidor final.
- Els nous models de negoci.
- La necessitat de més **recerca i innovació**.
- La **transformació digital**.
- **Gestió dels residus** per a la seva valorització.

En definitiva, el **sector agroalimentari** es veu sotmès a un **procés d'adaptació i transformació** on es sol·licita gradualment **més sostenibilitat en tota la cadena de valor**.

Per una banda, les **noves directives a nivell Europeu / Nacional** aniran afectant-hi i condicionant un escenari que cada cop **aposta més cap a la bioeconomia** (amb un gran pes de la innovació i tecnologia), i per altra banda, les creixents noves demandes de mercat (per exemple la proteïna alternativa) aniran modificant tota la cadena de valor. A part, de la **sostenibilitat social i laboral**, vinculada a generar menys precarietat laboral i rendes baixes.

A Osona tenim actius molt destacats per a fer aquest procés d'adaptació, com el Centre Tecnològic BETA i altres grups de recerca dins de la Universitat de Vic. També tenim l'Escola de formació professional Quintanes. I a més, comptem amb iniciatives com la taula per la gestió sostenible de la ramaderia i una important comunitat d'agroproductors, a més de grans empreses del sector.

Transformació del sector agroalimentari

Línies de treball

Osona Biocircular vol mantenir la competitivitat del sector, diversificant el sector, creant més empreses de qualitat i llocs de treball de qualitat. Té com a propòsit que el nostre territori passi de produir els aliments del present, a produir els aliments del futur.

1. Empreses agroproductores més grans i fortes

L'objectiu és que hi hagi noves empreses i que els petits negocis d'agroproductors siguin més eficients, millorin les vendes i es professionalitzin generant productes de valor afegit.

Com ho fem? agroproductorsosonallucanes.cat

- **acompanyant** a les empreses agroproductores: vendes, producció, packaging i logística
- creant **infraestructures compartides**
- facilitant les **col·laboracions entre elles** perquè la dimensió importa
- **incrementan la demanda** per a que venguin més a col·lectivitats, canal HORECA i promoció de turisme gastronòmic
- posicionar Osona com un territori de productes agroalimentaris de qualitat **"Fet a Osona aliments excel·lents"**

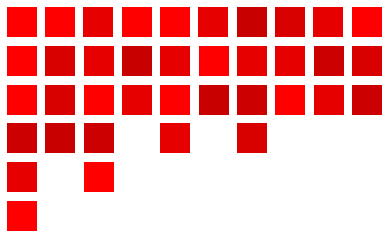
2. Empreses ramaderes més sostenibles

L'objectiu és aconseguir un desenvolupament sostenible del sector ramader a la Comarca d'Osona, a través de la identificació de solucions que permetin una gestió sostenible (ambiental, econòmica i social) de les dejeccions ramaderes i altres residus, principalment orgànics i reduir la pressió ambiental que això suposa pel territori

Com ho fem?

- **assessorant a nivell tècnic i econòmic** a les empreses ramaderes totes elles amb un nombre important d'explotacions ramaderes a la comarca per augmentar la quantitat de dejeccions tractades, en origen o en plantes.
- També assessorar-los per què s'acullin a la **línia de finançament** que millor s'adeqüi en cada cas. Igualment es vol aportar coneixement i inspiració sobre creació de nous models de negoci viables.
- Valorar la **viabilitat de crear plantes col·lectives** per reduir la contaminació i valorar el tancament de plantes.
- Dinamitzant la **Taula de gestió sostenible de la ramaderia a Osona**

Transformació del sector agroalimentari

Línies de treball

Osona Biocircular vol mantenir la competitivitat del sector, diversificant el sector, creant més empreses de qualitat i llocs de treball de qualitat. Té com a propòsit que el nostre territori passi de produir els aliments del present, a produir els aliments del futur.

3. Noves empreses agroalimentàries innovadores

L'objectiu és detectar oportunitats de negoci perquè hi hagi noves empreses més innovadores. Volem generar un pol d'innovació amb infraestructures i serveis compartits i poder esdevenir node del **Bio Hub Cat**.

Com ho fem?:

- garantir l'**accés de la R+D+I** de les empreses
- ampliar infraestructures compartides per la R+D+I, programes d'acceleració, etc.
- espais de treball per allotjar noves empreses
- jornades de tendències
- explorar nous models de negoci en dos àmbits:
 - productes de valor afegit (carn i llet)
 - alternatives a la proteïna animal
 - quinta gama -> plats preparats

4. Visibilitat de la iniciativa i aliances amb altres territoris de Catalunya i Europa.

La iniciativa Osona Bio Circular no tindrà sentit si es treballa de cara endins la comarca. Cal per tant donar-li visibilitat per tal de sumar sinergies amb altres actors del territori català i europeu que persegueixen el mateix repte; transformació del sector agroalimentari.

El **Congrés BIT** és un marc de referència de la Bioeconomia a nivell català i Osona Biocircular hi participa activament.

Transformació del sector agroalimentari

Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

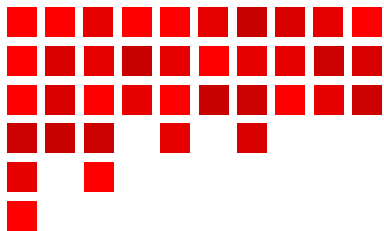
Preguntes:

- **Situació a mitjà termini?** Tenim pressa, som un **sector vulnerable**.
- Com afecta la **crisi climàtica**?
- **Ramaders i agricultors desapareixeran** a mig i llarg termini?
- **Joves i explotacions ramaderes**, jubilació i manca de relleu?
- Qui realment s'emporta els beneficis de l'esforç de les persones que treballen al món rural?
- **A on falla realment la cadena de valor?**
- Tothom veu clar que el sector s'ha de **transformar**?

Reptes / Preocupacions:

- **Acabarem produint fora.**
- **Tancament del sector lleter.**
- És un **sector** amb el que no es guanya la vida, **no és atractiu**.
- Els joves que volen no poden, per manca d'accés a la terra.
- Sostenibilitat és per subvencions i això és el problema de fons.
- **Sous dignes pel sector, i jornades dignes.** Situació de desemparament.
- Emergència per canviar el sector, però mentres no s'està abordant el canvi de model.
- Ara dediquem el 40% dels ingressos en habitatge i en alimentació només un 15% quan els nostres **pares destinaven un 30% dels ingressos en l'alimentació**.
- Qui ha de **cuidar el territori**? Quan parlem del sector agroalimentari estem parlant també del tema de ruralitat.
- Cal pensar en com **donar valor a la pagesia**.
- Una preocupació és que **el sector porcí d'Osona no està en mans de la comarca**, el poder de decisió està en mans d'uns grups d'Aragó.

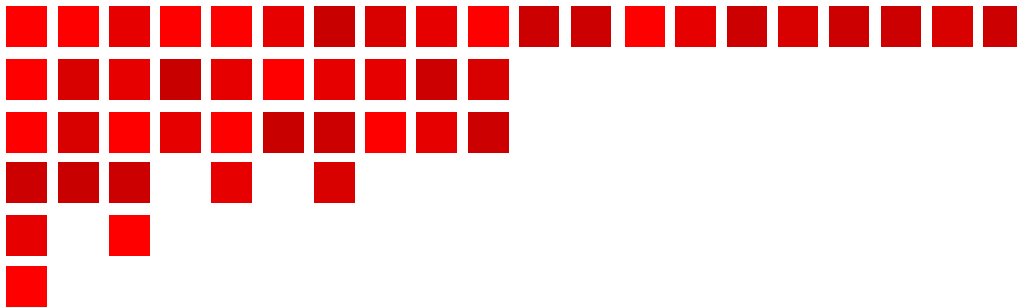
Transformació del sector agroalimentari

Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

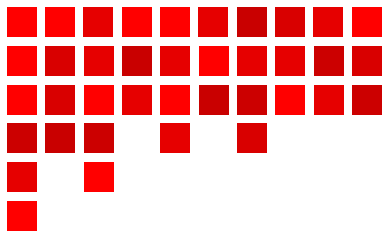
Idees:

- Aprofitar els **neorurals** per a que **s'arrelin al territori**.
- **Oportunitats canvi climàtic**: Osona pot promoure nous cultius i ramaderia.
- **Sinergia entre terra i augment de la població** (les xifres parlen d'un augment de 20.000 persones a Osona en els propers anys).
- Existeix l'oportunitat de fer **aliments especialitzats a partir dels animals**.
- Explicar el sector agroalimentari en positiu.
- Cal pensar en **tota la cadena de valor**, de la terra a la taula.
- Osona no pot perdre l'oportunitat de ser productors del futur.
- Cal posar al mercat uns **productes més sostenibles**.

Talent i col·lectius vulnerables

Talent i col·lectius vulnerables

Lideratge

Líder de projecte:

Jordi Valldeoriola

Cap de l'Àrea d'educació,
formació, joventut i esports del
Consell Comarcal d'Osona

Lideratge polític:

Ajuntament de Manlleu

Consell Comarcal d'Osona

ÍNDEX ►

Talent i col·lectius vulnerables

Quina és la situació a Osona?

La crisi va incrementar el nombre de joves inactius laborals (66,2%), augmentant la taxa d'escolarització als 17 anys (86,2%). Tot i que aparentment aquesta era una **situació que podria beneficiar la permanència en el sistema educatiu dels joves,** fent que millorés la seva formació per després poder accedir més preparats a les necessitats del mercat laboral; les dades mostren que no s'ha aprofitat aquesta oportunitat. Si bé és cert que més joves continuen en el sistema educatiu, **molts d'aquests abandonen els seus estudis** sense completar la seva formació.

El 50% dels alumnes matriculats a CFGM a Osona no arriben a graduar-se. Per altra banda, continua **el desencaix entre formació i mercat laboral.** El baix nivell formatiu i l'elevat abandonament prematur dels estudis, ens alerta del risc d'exclusió d'una part de la població del mercat de treball. És per això que **creix la necessitat d'adaptar l'oferta formativa a les noves demandes del nou mercat laboral i del teixit empresarial de la comarca.** Continua existint el desencaix entre formació i mercat de treball a Osona; cal potenciar els cicles de fabricació mecànica i comerç i màrqueting, amb una alta inserció, però poca oferta formativa.

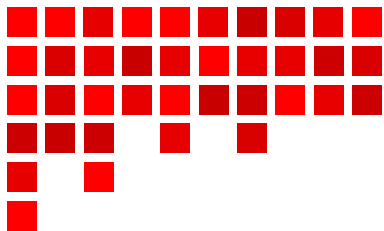
Cicles Formatius amb la inserció més alta i capacitat d'absorbir més ocupats:

- Fabricació mecànica.
- Instal·lació i manteniment.
- Indústries alimentàries.
- Electricitat i electrònica.
- Química.

Encaix de la Universitat amb el mercat laboral:

- Els dos graus amb millor adequació, jornada i contracte són enginyeria en tecnologies industrials i enginyeria informàtica.
- Psicologia, és el quart grau amb més nous titulats a Osona i el que té pitjor adequació.

Talent i col·lectius vulnerables

Quina és la situació a Osona?

A Osona, igual que a Catalunya existeix encara un **alt Abandonament Escolar Prematur**.

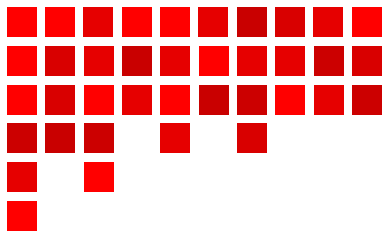
Algunes dades:

- **Un 17,1 % (2019) dels joves de Catalunya** realitza AEP: 2 de cada 10 alumnes no adquireixen la titulació mínima per a la inclusió social i laboral (10,6 % mitjana europea).
- Es tracta d'un **fenomen multifactorial i complex**: factors sistèmics (ex. destrucció llocs de treball poc qualificats), socials (ex. Només un 3,5 % dels fills de famílies amb estudis superiors fa AEP vs més d'un 40 % quan el seu nivell d'estudis és baix), institucionals, relacionals, subjectius, etc. Malgrat tot, l'AEP es pot combatre si s'engeguen les polítiques adequades.
- L'AEP repercuteix sobre els **col·lectius joves més vulnerables**.
- **Connexió directa entre exclusió educativa i exclusió social**.
- És un problema que **afecta a la cohesió social del territori**.

La comarca té **946 alumnes/any** amb **necessitats** molt diverses d'**orientació, suport i acompanyament educatiu singular**.

Qui són? Quins perfils joves hi ha darrera l'AEP?

- **Famílies vulnerables**.
- **Nouvinguts** d'incorporació tardana al sistema educatiu.
- En **situació administrativa irregular**.
- En situació de **vulnerabilitat** per violència familiar, delinqüència, assetjament, malestars vitals.
- En situació de **vulnerabilitat** per desmotivació, rebuig, conflicte escolar, desinformació.
- Graduats **sense adquirir els continguts curriculars**.

Talent i col·lectius vulnerables

Línies de treball

L'Escola de Noves Oportunitats Educatives i Laborals pretén fomentar la **integració social i la incorporació educativa i laboral de persones joves**, principalment d'aquelles en situació de risc d'exclusió social que no disposen de l'autonomia suficient per accedir als mecanismes ordinaris d'incorporació i normalització social.

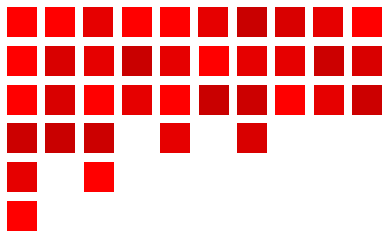
1. Conceptualització de l'escola i definició model de Governança:

- Model d'Atenció Integrada.
- Educació, Ocupació i Habitatge.
- La persona al centre.
- Disseny model pedagògic.
- Coordinació amb altres iniciatives.
- Definició dels membres del Patronat.
- Redacció d'Estatuts de la Fundació.

2. Creació de la Fundació Públic-privada.

En paral·lel s'estan sol·licitant **convocatòries de Formació Professional Ocupacional Dual** per a acompanyar a joves, i s'optarà a la licitació del SOC del **Programa de Noves Oportunitats**, entre els anys 2022 i 2024, amb l'objectiu d'**oferir un recurs formatiu especialitzat que permeti una nova oportunitat als joves entre 16 i 24 anys** que han abandonat prematurament el sistema educatiu i que manifesten especials dificultats per integrar-se als ensenyaments postobligatoris o al mercat laboral.

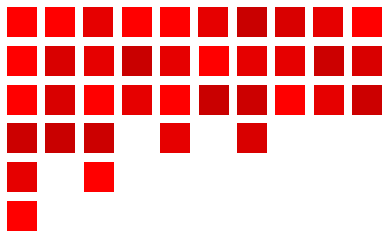
Talent i col·lectius vulnerables

Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

Preguntes:

- Quan està previst iniciar-ho?
- Quin és el **perfil de les persones** que es volen atendre?
- Com es procura que la **veu dels col·lectius vulnerables** s'escolti?
- S'ha previst algun mètode per **acostar els alumnes a l'escola**?
- A quanta gent es pot arribar a atendre?
- Què passa amb les persones que tenen **problemes de lectoescriptura**? Com es preveu atendre aquest col·lectiu?
- Com **identificar talent dels joves** i buscar l'encaix territorial?
- Què passa amb els canvis que hi poden haver a nivell polític?
- A on estarà la seu física?
- Coneixeu algun **exemple d'èxit previ**?

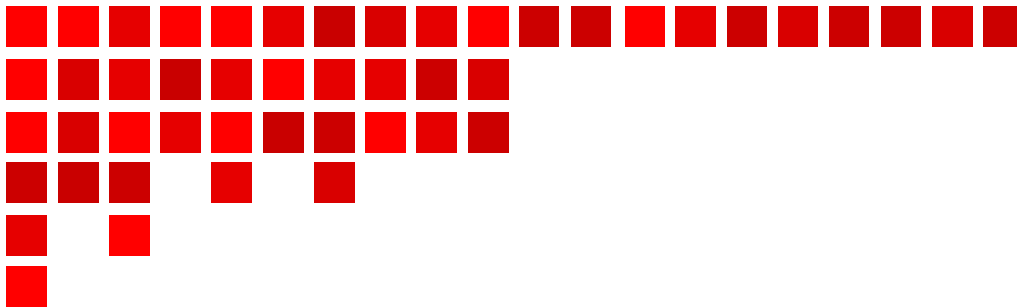

Talent i col·lectius vulnerables

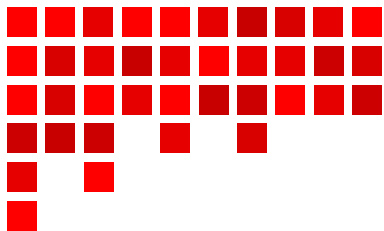
Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

Reptes / Preocupacions:

- **La importància de l'acompanyament i l'acció dels tutors:** és la clau pel bon funcionament del projecte. Tenint molt clar escollir bé les persones que faran aquesta tasca.
- **No es fa caritat: s'exigeix.** Reconstruir l'autoconcepte d'un mateix.
- El/La professor/a que faci les **competències tècniques** ha de venir del **sector d'empresa**.
- El/La tutor/a ha de tenir **bones competències transversals** i ha d'estar ben remunerat/da.
- La **FPO – DUAL** és interessant ja que recorda a l'antic aprenent, amb l'afegit que **els joves poden incorporar el que està aprenent a l'aula**
- Amb menys de 10 persones és difícil fer grup.
- Per això hem posat talent. També es faran **processos de selecció** per a poder accedir a tots els cursos (meritocràcia).
- Hi ha gent gran que també hi està passant malament. Perquè no oferir aquest **recurs a col·lectius vulnerables adults**?
No, és un recurs per a joves. A través de la nostra experiència, hem vist que els joves estan bé amb joves, amb el grup d'iguals.
- **Treball amb les famílies** és fonamental.

Mobilitat del futur

Mobilitat del futur

Lideratge

Equip tècnic del projecte:

Jordi Julià,
Arnau Comajoan
i Jordi Tordera

Oficina tècnica de suport al
desdoblament de la línia R3 de tren

Lideratge polític:

Ajuntament de Vic

Consell Comarcal

d'Osona

ÍNDEX ►

Mobilitat del futur

Quina és la situació a Osona?

Els informes elaborats per l'Observatori¹ evidencien la mobilitat com un factor determinant a Osona, el qual condiciona les oportunitats formatives, laborals, d'accés als serveis, de qualitat de vida... L'anàlisi de la mobilitat ocupacional (per estudis o per treball) posa de manifest com aquesta pot **condicionar l'elecció de l'itinerari formatiu dels joves i les oportunitats laborals**. A la vegada que dificulta l'accés a serveis per a determinats col·lectius.

A Osona, amb els estudis actuals, podem saber que: el **75% dels ocupats residents a Osona es desplacen** fora del seu municipi per accedir al seu lloc de treball (SEPE²). També que el **62% dels alumnes residents a Osona que estudien postobligatori no universitari s'han de desplaçar** per accedir al centre d'estudis. I aproximadament el **93% dels universitaris també** (estadística de mobilitat obligada per raó d'estudis, IDESCAT). Segons l'enquesta de mobilitat en dia feiner (EMEF³) a Osona hi ha 120.306 persones que realitzen mobilitat en dia feiner, amb un total de 552.441 desplaçaments, el 2,9% de tot el STI. És a dir, cada persona, cada dia feiner, realitza de mitjana 4,2 desplaçaments, és la **segona comarca que més desplaçaments realitza per persona i dia**. (mitjana STI 3,9). A través de la mateixa enquesta podem saber que en el conjunt d'Osona el 50,1% dels desplaçaments són per mobilitat ocupacional i per tornar a casa després de la jornada laboral o d'estudis. A més a més, se'n poden extreure tres conclusions principals:

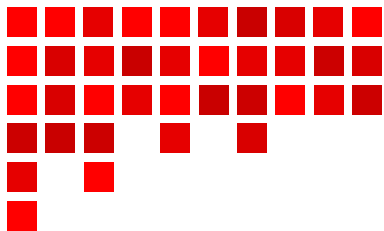
1. Els principals desplaçaments a Osona són interns, dins de la comarca: el 88,2% (487.000) dels desplaçaments d'Osona es fan dins de la mateixa comarca, és la tercera comarca amb més % de desplaçaments interns. La principal relació externa dels residents d'Osona és directament amb el Barcelonès (26.000 desplaçaments per dia), la resta tenen un volum inferior a 20.000. I aquesta **connexió amb Barcelona té una bona cobertura amb transport públic, però només des de Vic**, no des de Manlleu o Torelló, a falta de Bus exprés i freqüències adequades de Rodalies. Malgrat això, el **40,1% utilitza el transport públic per anar al Barcelonès** des de la comarca, una xifra similar a la resta de comarques de fora de la Regió Metropolitana.

[1] Observatori Socioeconòmic d'Osona, Informes de Competitivitat de la comarca d'Osona, 2017, 2016, 2015.

[2] Estimació a través de dades facilitades pel Servicio de Estatal de Empleo de la nova contractació 2017 a Osona segons origen i destí.

[3] Enquesta Mobilitat en Dia Feiner, 2018.

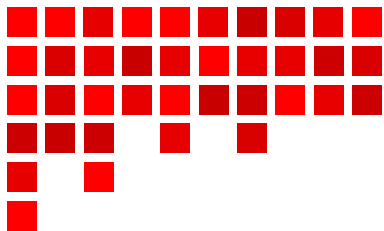
Mobilitat del futur

Quina és la situació a Osona?

2. El transport públic és poc utilitzat a la comarca i hi predomina el transport privat: només el 3,9% (21.720) utilitza el transport públic per anar a la feina o al centre d'estudis. Mentre que el **61,7% (340.616) utilitza el vehicle privat i el 34,4% fa mobilitat activa (190.105)**. Osona és actualment la comarca que més utilitza el vehicle privat de tot el sistema tarifari integrat de Barcelona i la segona que menys utilitza el transport públic després del Berguedà. La situació és més greu si analitzem els desplaçaments interns; per cada 100 desplaçaments interns en vehicle privat, només 3 es fa en transport públic. Només 8.765 desplaçaments es realitzen en transport públic. **Osona és la comarca amb menys % de desplaçaments en transport públic interns (1,8%)**. Osona tampoc té bona connexió amb altres desplaçaments menys freqüents com les que van i venen de la comarca del Moianès (96,4% de desplaçaments en vehicle privat), el Bages (95,8%) i fora del STI (91,4%), com la Garrotxa o el Ripollès.

3. Osona té una oferta inadequada de transport públic: el 60,7% dels enquestats a Osona declara que no utilitza mai o quasi mai el transport públic, mentre que el 60,4% utilitza el cotxe sempre o quasi sempre. **La qualitat mitjana del transport públic es valora a Osona amb un 5,5, per sota del valor mitjà del STI (6,8)**. La quantitat d'oferta de transport públic intramunicipal es valora amb un 4,5 sobre 10, per sota també de la mitjana del STI (6,7). I la quantitat d'oferta intermunicipal es valora amb un 5,4, també per sota de la mitjana del STI (6,4). A més a més, l'anterior enquesta del 2017 reflectia que el **41,2% manifesten que utilitzen el vehicle privat per què no hi ha oferta o aquesta és inadequada**. I a més a més, també hi ha un 13,8% que expressa que el transport públic és més lent.

Pel que fa a les mercaderies, tenim un problema de congestió de la C17: una comarca tant industrial i amb els nivells d'exportació esmentats, demanda unes infraestructures per poder garantir l'entrada de matèries primeres i una sortida important de producte elaborat a Osona. Destaca els transport entre Osona i els ports de Barcelona i Tarragona. També comporta que es disposi d'un **sector del transport i logística** que a priori sembla que **té algunes limitacions**, a part de les infraestructures, com la dificultat per incorporar talent especialitzat i l'automatització.

Mobilitat del futur

Quina és la situació a Osona?

Algunes **empreses industrials** amb **volums importants de moviment de mercaderies**, han fet **inversions individuals** dins les seves infraestructures que els permeten portar del port de Tarragona a Vic **matèries primers per via ferroviària**, però sense donar servei a la resta de les empreses. Aquesta experiència, ha permès que, en el marc de la Xarxa de la C17 , es comencés a parlar de l'**oportunitat de transportar mercaderies per aquesta via**, sobretot des dels ports de Barcelona i Tarragona a Osona i a la inversa. Analitzant la via de la R3 es va veure que **Manlleu disposava de les distàncies adequades per la implantació d'una estació de mercaderies** i algunes consideracions de partida:

- El **territori de Manlleu reuneix condicions físiques i operatives que fan possible desenvolupar una terminal ferroviària** que doni servei a un territori ampli de la Catalunya Central.
- La **configuració de la infraestructura ferroviària existent** a la línia Montcada – Vic és **compatible amb la circulació de trens de mercaderies** sense necessitat de realitzar cap nova inversió, a excepció de les terminals.
- De les terminals existents, no n'hi ha cap a les comarques definides com a àmbit d'influència de la potencial terminal de Manlleu (Osona, la Garrotxa i el Ripollès). **Les terminals més properes es troben a uns 45 min per carretera de Manlleu**, i aquestes són: Manresa, Granollers Mercaderies, la Llagosta i Girona Mercaderies.
- El **desenvolupament d'una estació ferroviària de mercaderies a Manlleu requereix d'un estudi de viabilitat**, però potenciaria aquesta zona com a **punt estratègic de transport ferroviari**. Juntament a la implementació d'aquesta infraestructura, es podria pensar també la construcció d'una plataforma logística per potenciar i millorar el transport per carretera. Ambdues infraestructures contribuirien a millorar la **connectivitat i els serveis logístics del territori**, factors clau per la competitivitat i atractiu econòmic del teixit industrial del territori.
- A priori, es detecta una **demanda potencial de tràfic de cereals**, que caldria concretar i varies empreses de la zona estarien interessades en transportar mercaderies mitjançant el ferrocarril.

Mobilitat del futur

Línies de treball

Aquest projecte pretén **afavorir el desenvolupament sostenible (social, econòmic i ambiental) de la societat gràcies a la millora de la mobilitat de la comarca d'Osona** que impacti favorablement a la qualitat de vida de les persones de la comarca, afavoreixi la millora de la seva ocupabilitat, permeti captar nou talent, i també ajudi a la **competitivitat i sostenibilitat de les empreses** a través de la millora de la mobilitat de totes les mercaderies.

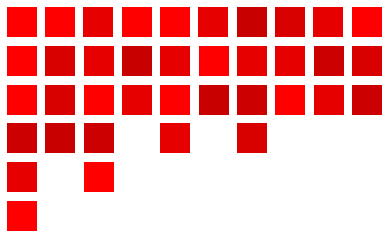
1. Creació de l'Oficina Tècnica tren (R3) Osona i Ripollès: s'ha creat amb un equip de tres persones amb perfil tècnic i s'ha treballat una proposta per començar a executar els diferents projectes: **desdoblament de la línia R3, dissenyar actuacions als perímetres de les estacions per afavorir la mobilitat a totes les zones de la comarca.**

2. Dinamització del sector del transport i logístic a Osona: s'ha creat un grup de treball, **Translog**, entre empreses del sector de la comarca i les organitzacions empresarials. Les línies de treball de Translog són: treballar la **visibilitat i posicionament del sector a Osona i fora de la comarca** i posicionar Osona com a part del **3er cinturó de Catalunya**, **captació de talent**, en especial destaca la manca de xofers, s'està treballant amb l'Institut de Vic per promoure alguna acció formativa a mida de les necessitats del sector i, per últim, treballar per aconseguir que es puguin instal·lar **zones franques** a la comarca.

3. Mobilitat sostenible de la ciutadania: presentació de les **conclusions de l'estudi de mobilitat**, **3 focus grup** per complementar qualitativament l'enquesta de mobilitat, **5 sessions de treball amb el territori per co-idear solucions d'actuacions** adequades per cada àrea de treball, campanya per promoure la **cultura i la sensibilització de la mobilitat** activa i sostenible. Caldrà consens i recursos per implementar les actuacions cap a una **mobilitat més saludable i sostenible**.

4. Mobilitat ocupacional: definir una **estratègia de mobilitat sostenible** als polígons de Vic i Gurb, millorar les **vies d'accés:** millorar la senyalització i la seguretat dels carrils bici cap als polígons industrials, **Sessions per planificar i explorar** amb els responsables de les empreses els horaris d'entrada i sortida, el transport a demanda, el car sharing.

Mobilitat del futur

Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

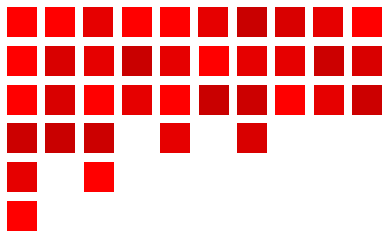
Preguntes:

- Quines són les possibilitats reals de la **millora del tram Vic-Barcelona de l'R3**?
- Dades d'utilització dels **carrils bici a Vic** (exemple concret de la Ronda Francesc Camprodon)?
- Hi ha regulació dels patinets?
- Com/quins **models de transport serien sostenibles** per connectar pobles petits de la comarca amb més grans com Vic?
- Quin **ús** es fa de les **dades** per respondre a les necessitats reals?
- Com **disminuir l'ús del cotxe** i incrementar el del transport públic?
- **L'Oficina tècnica de l'R3** no és un òrgan habitual; quin recorregut té?
- Quin és el **paper** de corresponsabilitat **públic i privat en la mobilitat**?
- A curt termini, com **potenciar el transport públic** en fluxos ja marcats com els de la mobilitat laboral?
- Com poden fer una **política més valenta per la mobilitat sostenible als municipis grans**?
- Què cal fer perquè **Osona sigui capdavantera en mobilitat sostenible**?

Reptes / Preocupacions:

- Cal tractar més específicament els nodes de **mobilitat urbanísticament**.
- **El transport públic no dona resposta a les necessitats**, sobretot als pobles petits. El grup de WhatsApp amb el que s'organitzen amb cotxes els veïns de l'Esquirol n'és una prova.
- **Cal potenciar el transport públic en pobles petits**. Les concessions actuals semblen un impediment per fer canvis substancials.

Mobilitat del futur

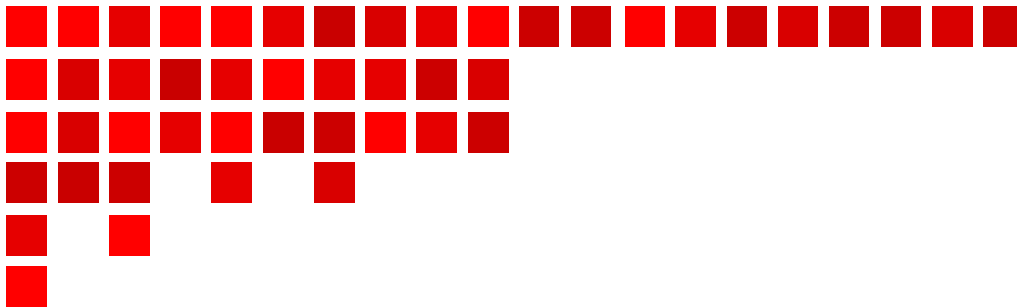
Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

Idees / Propostes:

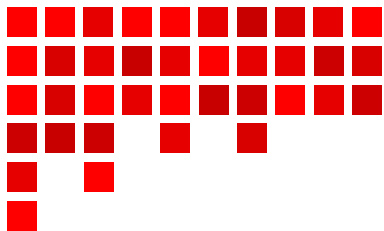
- Impulsar **Zones de Baixes Emissions** a Manlleu i Vic.
- Potenciar **mobilitat activa i transport públic en la mobilitat laboral**.
- Fer alguna cosa de cara a les **noves concessions de les línies de bus interurbà** que la Generalitat haurà de fer d'aquí pocs anys.
- Impulsar un bus o furgoneta cooperatiu entre usuaris d'algun poble o línia.
- Que s'impulsi transport a la demanda.
- **Millor informació i coordinació** dels serveis de **transport públic** (tren i busos).

Altres comentaris:

- **L'ús del cotxe** a la comarca d'Osona és **dels més elevats** (dades de l'Enquesta de Mobilitat; "mobilitat dels anys 80").
- **Connexió ferroviària amb Barcelona molt millorable i esperada**: Creació de l'Oficina Tècnica.
- **Connexió entre municipis petits per resoldre la baixa oferta de transport públic**, descoordinada i sovint desconeguda la població.
- Necessitat de **millores a tots els nivells**, pensant en els serveis que cal oferir (nivell macro amb infraestructures de gran abast; nivell.

Millora de la salut i l'assistència sanitària

Millora de la salut i l'assistència sanitària

Lideratge

Líder de projecte:

Marina Geli

Directora general de la Fundació
d'Estudis Superiors en Ciències de
la Salut

Lideratge polític:

Ajuntament de Vic

UVIC

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

ÍNDEX ▶

Millora de la salut i l'assistència sanitària

Quina és la situació a Osona?

La Salut s'està transformant a un ritme trepidant. **La innovació mèdica s'ha accelerat massivament i ha permès consolidar, a tot el món, la revolució biofarmacèutica i biotecnològica.** L'e-Health, l'ús de les noves tecnologies aplicades a la salut, avança amb pas ferm.

Els propers anys, **la telemedicina o la intel·ligència artificial** aconseguiran millorar els diagnòstics i abaratir els costos dels tractaments. En paral·lel, a l'actualitat un 20% de la població europea ja té més de 65 anys. La Silver economy, l'activitat econòmica adreçada a les persones grans, genera cada vegada més oportunitats i nous mercats. **La prevenció pren protagonisme com un factor clau per la salut del futur.** L'objectiu: mantenir-se saludable, evitant malalties i retardant l'envel·liment.

En aquest context, es consolida el vincle entre salut i benestar. Creix l'interès pels serveis relacionats amb la cura general, emocional i física, més enllà dels serveis mèdics. En paral·lel, **la indústria de la medicina personalitzada i biotecnològica està en expansió**, amb avenços com les pròtesis bioniques 3D, la tecnologia wearable i la bio impressió de teixits.

La salut té dos impactes directes:

- **A la vida de les persones:** busquem aconseguir un bon **equilibri entre salut i benestar** per tirar endavant el nostre projecte vital.
- **Un impacte socioeconòmic:** com a àrea amb un impacte transformador altament important. El sector salut és altament intensiu en ocupació diversa; és un dels que té més **economia d'arrossegament**, un sector anticíclic que ha crescut més amb la pandèmia, i que ha **arrencat la transformació digital** aplicant eines com la recepta, la història clínica electrònica, la digitalització d'imatges o la incorporació d'analítiques a la història.

A Osona som una regió referent del coneixement en els àmbits de **salut i sociosanitari.**

El Consorci Hospitalari de Vic, l'Hospital de la Santa Creu, les àrees bàsiques d'atenció sanitària i social, la UVic-UCC i la seva Facultat de Medicina, Osonament, Sant Tomàs i tants altres agents treballen per a millorar la salut de les persones.

En salut, aposta pel talent, el coneixement, la recerca, i l'atenció a les persones.

ÍNDEX ►

Millora de la salut i l'assistència sanitària

Línies de treball

L'Institut de Recerca i Innovació en Salut i Ciències de la Vida de la Catalunya Central: IRIS - CC té com a objectiu facilitar la transferència del coneixement a la salut, millorar les condicions de l'envelliment, les cures i la salut mental.

L'IRIS vol **oferir al territori i a la societat els avantatges del coneixement més avançat** en els àmbits de les ciències de la vida i la salut. I així, trobar solucions innovadores als reptes sanitaris del futur.

El nou institut d'investigació biomèdica i sanitària neix amb la voluntat de **generar coneixement científic en els àmbits de les ciències de la vida i de la salut**. Inicialment, les línies de recerca de l'IRIS-CC coincideixen amb les de les entitats fundadores: **biomedicina, clínica** (salut mental, oncologia, l'aparell digestiu i l'aparell locomotor), **epidemiologia i salut pública, envelliment-cronicitat, cures, innovació** (en producte, en serveis sanitaris, en simulació i seguretat del pacient i en innovació docent). A més de temàtiques transversals com les **ciències de l'activitat física i l'esport, la gestió de dades, el disseny aplicat a la salut i el benestar, i les ciències socials i humanes orientades a la salut**.

Impulsat inicialment per la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC), l'Institut el conformen 14 institucions acadèmiques, sanitàries i socials de la Catalunya central: la Fundació Universitària Balma, la Fundació Universitària del Bages, la Fundació d'Estudis Superiors en Ciències de la Salut i la Fundació Privada Elisava, Escola Universitària (totes quatre en el marc federatiu de la UVic-UCC), la Fundació Althaia, l'Institut Català de la Salut de la Catalunya Central, el Consorci Hospitalari de Vic, la Fundació Hospital de la Santa Creu, Sant Andreu Salut Fundació Privada, la Fundació Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa, la Fundació Privada Centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona, la Fundació Privada Hospital de Campdevànol, la Fundació Hospital Sant Joan de Déu de Martorell i l'Equip d'Assistència Primària Vic, SLP (EBA Vic Sud). **La UVic-UCC, a través de les seves quatre fundacions federades, ha assolit un rol aglutinador del conjunt de membres del nou Institut.**

Millora de la salut i l'assistència sanitària

Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

Preguntes

- Com fem accessible els **recursos** a les **persones grans del món rural**?
- Quin **paper** pot tenir la **tecnologia** amb l'**acompanyament de les persones grans**?
- Com generem una **comunitat forta** que tingui cura de la gent gran?
- Com podem fer tornar **el valor i la importància** de la **comunitat**?
- Com provocar que **més homes siguin infermers**, i s'acostin al sector de les cures?
- Com **introduïm professionals d'altres àmbits**? (per exemple CAFE)

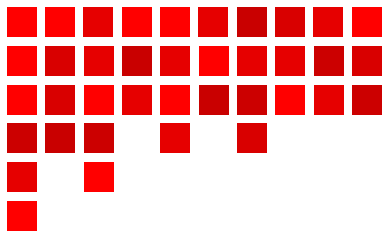
Reptes / Preocupacions

- **La salut mental dels alumnes**: les escoles estan desbordades, i no estan prou preparades i moltes vegades no saben on demanar ajuda.
- Existeix un **absentisme emocional** per part dels alumnes, fragilitat dels alumnes (ansietat).
- **Els recursos no els estem aplicant a les persones més vulnerables**, a la "fragilitat"
- No hi ha prou professionals en el món de la infermeria.
- **Els recursos** moltes vegades arriben **de forma descoordinada i fragmentada**, per exemple en l'àmbit de la salut mental (DIBA, Ajuntament, Consell Comarcal...).

Idees / Propostes

- Cal una **mirada de la salut des de la infància**, la salut és i serà sempre una part important de la nostra vida.
- Fomentar un **treball preventiu comunitari en salut mental**.

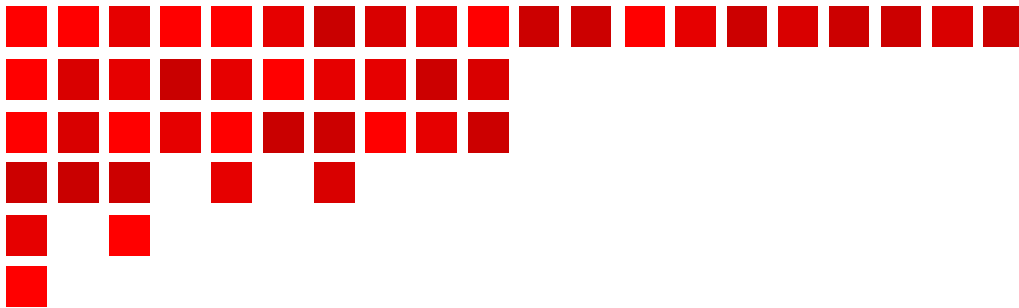
Millora de la salut i l'assistència sanitària

Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

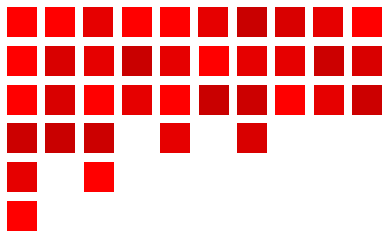
- **Adaptar a Osona programes** com el RADAR de Barcelona.
- **Integrem els recursos** que tenim a la **comarca** pels diferents temes.
- **Proposta** per treballar el **tema emocional i l'equilibri interior**.
- Cal un **"abordatge integral"** dels temes de **salut** (pensant en les temes del medi ambient, l'alimentació, la digitalització...).
- Recuperar amb força la **idea de treball intergeneracional en temes socio-sanitaris** (joves i grans).
- Cal fer pedagogia a la població dels recursos existents.
- Crear grups de **suport a persones amb alzheimer**.
- Cal fer **formació** per ajudar a les **persones cuidadores**.
- Incorporem a persones amb experiències pròpies als nostres equip.

Altres comentaris

- El **sector** representa un **10% d'ocupació directa**.
- **Sector d'arrossegament**, i és un sector més diversificat del que ens pensem. Recordem que a més dels professionals pròpiament del sector sociosanitari, ocupa administratius, restauració i alimentació i TIC.
- Fidelitza a persones al territori.
- Té molts llocs de treball becats.
- La **demanda** en general està **poc fidelitzada**.
- Problema amb els/les **metges de família, especialitat que no tria ningú**.
- El sector de l'atenció a la gent gran, té molta economia submergida.
- **Diferències salarials amb altres països propers**, exportem talent.
- Costa molt que els nois treballin en **el sector social, és un sector feminitzat**.
- És un sector que **treballa 365 dies a l'any**, i cal cobrir amb torns els caps de setmana.

Transformació digital de la societat

Transformació digital de la societat

Lideratge

Líder de projecte:

Joan Busquiel

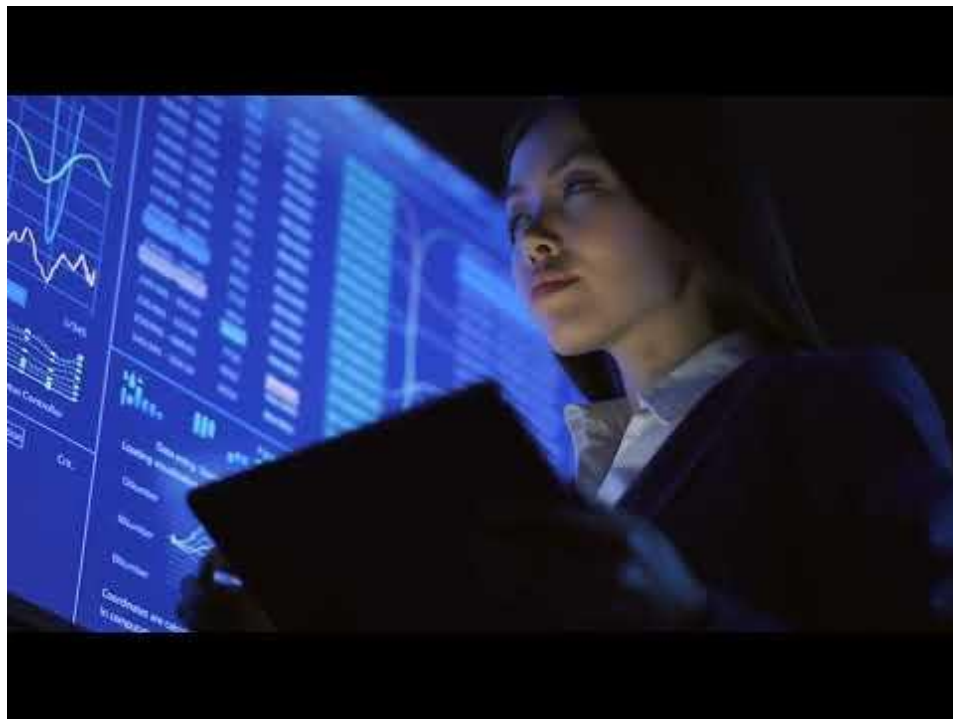
Director de l'Àrea de les TIC de la
UVic-UCC

Lideratge polític:

Consell Comarcal

d'Osona

ÍNDEX ▶

Transformació digital de la societat

Quina és la situació a Osona?

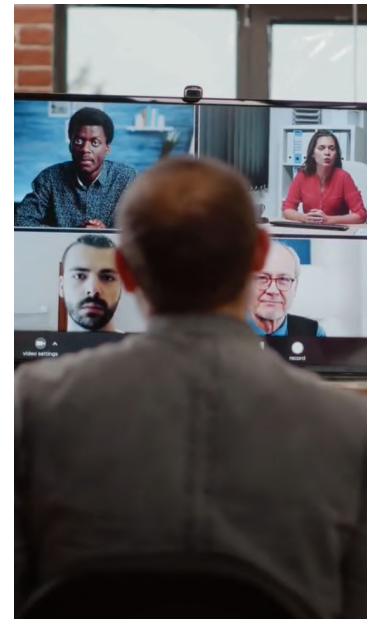
L'impacte de la **digitalització** en tots els àmbits de la **societat** exigeix desenvolupar un **paper més actiu del teixit econòmic i social d'Osona**.

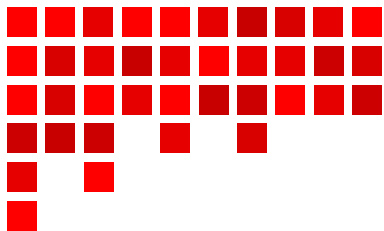
A nivell de ciutadania, més enllà de la capacitat d'actuar com a **usuaris digitals dels nous productes i serveis** de la societat en xarxa, ens cal fer una **aposta per esdevenir part activa, co-dissenyadora de solucions a necessitats del territori**, productors de coneixement i generadors de nova activitat econòmica en el nou paradigma digital.

A nivell del teixit productiu, **Osona presenta uns reptes i necessitats vinculats a la transformació del seu model productiu**, a la generació de nou teixit i la qualificació de la seva mà d'obra als que donar resposta. La comarca compta amb un sector clarament predominant, l'industrial (i en especial l'agroalimentari). Aquesta indústria necessita d'una **adaptació a la indústria 4.0 i desenvolupar noves capacitats** per esdevenir més competitiva i innovadora, alhora generar ocupació de qualitat i valor afegit no basada en el model actual de peonatge.

D'una banda **ressaltem l'impacte de les tecnologies i les tendències** que impliquen: automatització, transformació digital i disrupció tecnològica, personalització, servitització (everything as a service), disseny, sostenibilitat i economia circular, guerra pel talent, nous models de negoci (i nous players)... Amb les dades analitzades dels nous contractes generats per les empreses d'Osona l'any 2017 es conclou que **el 55,4% dels nous contractes que van realitzar les empreses d'Osona tenen un risc elevat de ser automatitzats, el 27,4% un risc mitjà i un 17,2% un risc baix**. En total, un 61,7% dels contractes efectuats durant l'any 2017 a Osona podrien ser automatitzats.

La transformació de la indústria 4.0 portarà a una reducció dels perfils automatitzables i a la **creació de nous llocs de treball adaptats a la tecnificació necessària** si les empreses volen ser competitives en el món global.

Transformació digital de la societat

Quina és la situació a Osona?

D'altra banda, **ressaltem els canvis en el model laboral i de la relació amb el talent que impliquen**: tendència a l'alça del treball independent, menys llocs de treball estables, **deslocalització** dels llocs de treball, **reskilling i formació permanent**, nous perfils professionals, **contractes per projecte "on-call-work"** i tot això en el context d'Osona on les dades indiquen, com ja hem mencionat anteriorment:

- **Model productiu poc basat en la innovació**, en general.
- **Model industrial amb pocs avenços** cap a les tendències de la **indústria 4.0**.
- **Model de producció** amb un pes important de l'**agroalimentari**, amb els costos associats sobre el medi ambient, especialment la contaminació de les fonts d'aigua de la comarca, i precarietat laboral (malgrat ha millorat, traspàs d'autònoms a règim general).
- **Manca d'indicadors d'innovació** per tal de mesurar el grau d'innovació dins les empreses i per fer el seguiment de la seva evolució.
- Reduïda dimensió de les empreses amb fort pes de les micro i dependència de **15 empreses tractores que representen el 50% de la facturació de la comarca**, amb un fort component industrial i alimentari.
- **Alta temporalitat en l'actual contractació** i predomini d'ocupacions vinculades al **peonatge industrial i activitats manuals i rutinàries**, fàcilment **automatitzables** amb la implantació de la **indústria 4.0**.
- **Baixa presència del sector serveis intensius en coneixement** a la comarca, per sota de la mitjana catalana, que és un dels elements necessaris per revertir algunes de les mancances de les empreses enfront els reptes i tendències comentades.

Transformació digital de la societat

Línies de treball

Les empreses afronten grans reptes en el seu procés de transformació digital: la servitització i monetització dels serveis digitals, la ciberseguretat, l'ús de les dades per millorar l'experiència de l'usuari o la generació de cultura digital.

Cal impulsar el talent i la cultura digital per prendre decisions millors i més estratègiques.

1. Talent i cultura digital: capacitar el talent disponible a la comarca per a que pugui treballar en un **entorn digital**, així com atraure i retenir nou talent. També es pretén difondre la cultura de la digitalització.

- **Sensibilització:** conferències per acostar-nos a les tendències més imminents.
- **Formació especialitzada / Reskilling de professionals:** realització de **Jornades tècniques** (formacions intensives en eines i tecnologies) i llançament d'un **Programa pilot** per formar persones sense experiència en programació.
- **Creació / Retenció talent:** Col·laboració entre empreses TIC i centres educatius per generar més talent.

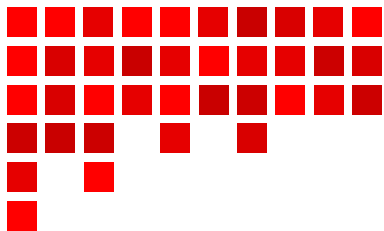
2. Incorporar la tecnologia: facilitar la definició i implementació d'**estratègies de transformació digital** per part de les empreses i entitats d'Osona, i promoure el coneixement de noves tecnologies, eines i recursos digitals.

- **Promoure l'adopció de noves tecnologies:** projecte per explorar **usos del 5G** i projecte per explorar **oportunitats en torn al Blockchain**.
- **Promoure el coneixement d'eines i recursos digitals:** formacions per a pimes i professionals sobre eines i recursos digitals.

3. Generar negoci: impulsar la competitivitat de les empreses d'Osona a través de la **digitalització dels models de negoci**.

- **Assessorament per a la transformació de models de negoci:** assessorament per dissenyar i desplegar nous productes i serveis digitals.
- **Assessorament per a la digitalització de PIMES i professionals:** assessorament i acompanyament a pimes i professionals en els seus reptes digitals.
- **Promoure l'aparició i creixement de nous projectes digitals. Espai per a professionals:** espais per allotjar noves empreses de l'ecosistema digital (VIT).

Transformació digital de la societat

Línies de treball

D'altra banda, **la ciutadania** també està exposada als **constants canvis que imprimeix la digitalització**. Volem promoure un paper més protagonista de les persones en aquest canvi, **passant de ser només consumidors i espectadors a usuaris amb capacitat per fer-se seva la tecnologia**, aprofitant-la per crear i per decidir nous usos.

1. Donar a conèixer la tecnologia: difondre la cultura de la **digitalització** entre la ciutadania.

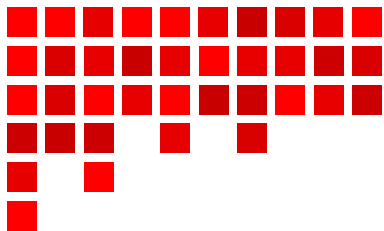
- **Sensibilització:** xerrades per **descobrir nous usos** de la tecnologia i guanyar coneixement.
- **Tallers lúdics:** tallers per **experimentar i construir** amb la tecnologia.
- **Despertar vocacions:** jornades als **centres educatius** per propiciar la **descoberta de vocacions tècniques** entre l'alumnat.

2. Apoderar-se de la tecnologia: realitzar **formació** i implementar **projectes innovadors**.

- **Formacions:** sessions formatives i cursos per aprendre a utilitzar **eines tecnològiques**.
- **Projectes innovadors:** projectes de desenvolupament de noves solucions proposades per la ciutadania que comprenen **dissenyar, construir prototips i fabricar amb eines digitals**.

3. Generar oportunitats: impulsar **formacions i tallers** per a millorar els coneixements digitals de la **ciutadania**.

- **Tallers digitalització bàsica:** formacions bàsiques per **reduir la bretxa digital**.
- **Tallers d'actualització digital:** formacions per **actualitzar els coneixements digitals de llocs de treball concrets** per millorar l'ocupabilitat de persones en situació d'atur.
- **Noves oportunitats professionals:** programa pilot per **formar persones sense experiència en programació**.

Transformació digital de la societat

Què va opinar la ciutadania el 14 de juny?

Preguntes:

- Com **monetitzar els serveis digitals**?
- Podem **mantenir la privacitat** de les nostres **dades**?
- Com s'implamentaran **infraestructures tecnològiques (5G)**?
- Com podem disminuir la **bretxa digital**?
- De quina manera afecten els **nous hàbits de compra** al comerç?
- Com **captarem talent**?

Reptes / Preocupacions:

- La gran **velocitat dels canvis digitals**.
- Tots som vulnerables, hem de posar èmfasi en l'**acompanyament a les persones**.
- **El progrés no pot passar per sobre l'ètica**.
- La **tecnologia** hauria de simplificar i **realment complica els tràmits**.
- La **gestió del canvi**.

Idees / Propostes:

- Atenció al client amb **nous negocis que fomentin els format híbrid**: presencial i digital.
- **Formularis digitals no poden ser de més de 30 minuts**. La majoria de les administracions tenen formularis llargs i complexos. Gestors de tràmits digitals.
- Equilibri entre el **comerç digital i presencial**.
- **Política de mobilitat** de la **paqueteria**.
- **Metavers**. Per exemple fires virtuals.

Creacció

Agència d'Emprenedoria,
Innovació i Coneixement

www.creaccio.cat

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta